

Шумська Г. М., к.е.н., доц.,
доцент кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ НА ЗАСАДАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку України для забезпечення ефективного територіального управління на передній план висуваються завдання розвитку системи публічного адміністрування, яке може бути досягнуто на основі використання органами влади інноваційних інструментів та цифрових технологій. Для того щоб органи влади змогли на високому рівні реалізовувати свої функції, їх діяльність має принципово змінитися на основі застосування нових підходів до забезпечення інноваційного розвитку системи публічного адміністрування. Усе вищезазначене підтверджує актуальність та своєчасність даного дослідження.

Сучасні умови розвитку України характеризуються швидким поширенням цифрових технологій в усі сфери її внутрішньої та зовнішньої політики. Це створює передумови для докорінного перегляду моделі публічного адміністрування на державному рівні та на рівні місцевого самоврядування з метою підвищення ефективності виконуваних функцій органів влади у відповідності до нових викликів, забезпечення демократичності процедур і рішень з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Розвиток цифрового суспільства, актуальність якого зростає випереджаючими темпами в умовах воєнного стану, здійснює суттєвий вплив на організацію взаємодії суб'єктів соціально-економічних систем, змінює статус та склад учасників комунікативного процесу, принципи їх взаємодії на основі мережевого спілкування, сприяє відкритості та розвитку ринку публічних послуг. У таких умовах цифрова трансформація публічного адміністрування є визначальною умовою для здійснення ефективного територіального управління у новій реальності, від чого залежить дієвість процесів цифровізації життєдіяльності суспільства, а також конкурентоспроможність держави та її можливості щодо інтеграції у глобальне економічне середовище.

Попри певні здобутки щодо реформування публічного адміністрування на засадах цифровізації Україні ще необхідно пройти довгий шлях впровадження інноваційних інструментів і цифрових технологій, оскільки значна кількість органів влади продовжують досі використовувати застарілі системи і технології, які потребують заміни. Публічне адміністрування в умовах зростання кількості завдань, ініціатив, проєктів та одночасної оптимізації витрат повинне базуватися саме на технологічних та цифрових формах забезпечення його безперебійного функціонування. Доцільним також є зосередження особливої уваги на організаційному впровадженні інноваційної діяльності органів влади, впровадженні цифрових технологій в їх діяльність та раціональному використанні цифрового потенціалу, створенні сприятливого інноваційного середовища в системі органів влади. При цьому синергетичний потенціал мобільних, хмарних технологій, технологій аналізу да-

них, Інтернету речей окремо та в сукупності здатні привести до трансформаційних змін у системі публічного адміністрування та зробити її більш ефективною.

Цифровізація є одним із важливих факторів підвищення ефективності процесу реалізації політики держави та її територій. Вплив цифровізації на органи влади, які реалізують територіальне управління, відображається не тільки в зміні способу дій публічних службовців та їх взаємодії з громадянами, але й у впровадженні цифрових інноваційних інструментів у діяльність органів влади. Отже, цифрова трансформація системи публічного адміністрування повинна ґрунтуватися на виконанні комплексу дій, спрямованих на поліпшення і модернізацію усіх її процесів, та впровадженні інформаційно-комунікаційних технологій з метою підвищення результативності діяльності органів влади і, як наслідок, якості публічних послуг. За цих умов публічні службовці повинні взяти на себе нові ролі і обов'язки, і, отже, повинні бути готовими освоїти інноваційні технології та здобути цифрові компетентності. У контексті вищевикладеного, у роботі запропоновано напрями інноваційного розвитку публічного адміністрування для здійснення ефективного територіального управління в Україні на засадах цифровізації: реалізація інноваційної кадрової політики в органах влади; використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення рівня професійної мобільності службовців під час інноваційної діяльності; запровадження управлінських інновацій органами влади для підвищення спроможності громад і зменшення дефіциту місцевих бюджетів; активізація проєктної діяльності органів влади; удосконалення інституційного забезпечення інноваційної діяльності в органах влади. Поряд з цим для впровадження інновацій, що пов'язані з цифровізацією публічного адміністрування, обов'язково слід оцінювати цифрову зрілість публічних службовців та органів влади в цілому.

Таким чином, у роботі доведено, що важливою передумовою стабільної роботи системи публічного адміністрування в умовах воєнного стану є забезпечення результативного функціонування органів влади в країні, яке може бути досягнуто за рахунок здійснення дієвої інноваційної діяльності на засадах цифровізації. Автором запропоновано напрями інноваційного розвитку публічного адміністрування, які дозволять підвищити результативність публічних службовців та досягти ефективності здійснення територіального управління в Україні в умовах воєнного стану. Обґрунтовано, що для впровадження інновацій, що пов'язані з цифровізацією публічного адміністрування, є доцільним оцінювати цифрову зрілість публічних службовців та органів влади в цілому. Усе зазначене дозволить підвищити дієвість системи публічного адміністрування на засадах цифровізації й досягти високого суспільного розвитку в країні.

Список використаних джерел

1. Шумська Г. М. Теоретико-методичні аспекти забезпечення дієвого публічного управління для здійснення ефективної державної й регіональної економічної політики в умовах цифрового розвитку України / Трансформація суспільних відносин в умовах цивілізаційних змін: колективна монографія. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2023. С. 307–329.